

35 334 Problematiek rondom stikstof en PFAS

Nr. 136 Brief van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 februari 2021

Met deze brief informeer ik uw Kamer dat het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) op 15 februari 2021 de vierde kwartaalrapportage 2020 over de stikstof- en fosfaatexcretie door de Nederlandse veestapel gepubliceerd heeft.¹

De vierde kwartaalrapportage geeft een momentopname op basis van de situatie op 1 januari 2021. De verschillen ten opzichte van de vorige kwartaalrapportage zijn beperkt. Zowel de stikstof- als de fosfaatexcretie bevinden zich ruim onder het nationale plafond. Behalve voor de melkveehouderij geldt dit ook voor de sectorale plafonds. Net als de vorige kwartaalrapportages bevindt de stikstofexcretie door de melkveehouderij zich iets boven het sectorale plafond. Het betreft een geprognostiseerde overschrijding van bijna 3%. De fosfaatexcretie zit ruim onder het sectorplafond. De stijging van de stikstofexcretie ten opzichte van vorig jaar wordt voornamelijk verklaard door een toename van het aantal melkkoeien en jongvee, verminderde beschikbaarheid van snijmaïs door afname van het maïsareaal en een grotere voederbehoefte van melkkoeien door de toegenomen melkproductie per koe.

Het gaat hier om een prognose waarbij moet worden opgemerkt dat nog niet alle onderliggende data definitief zijn. In juni volgen de definitieve jaarcijfers van het CBS. Toch blijkt uit deze rapportage dat de ontwikkeling wat betreft de stikstofexcretie in de melkveehouderij zorgelijk is en bijgestuurd dient te worden. Ik roep sectorpartijen op om hiertoe voortvarend maatregelen te treffen.

Tabel: Fosfaat- en stikstofexcretie van de Nederlandse veestapel op basis van het aantal dieren in de Landbouwtelling (miljoen kg)

	Fosfaat	Fosfaat	Fosfaat		Stikstof	Stikstof	Stikstof
	plafond	2019	2020*		plafond	2019	2020*
	Per sector				Per sector		
Melkvee	84,9	75,5	74,0		281,8	279,7	289,8
Varkens	39,7	36,8	35,7		99,1	93,7	90,9
Pluimvee	27,4	25,1	24,7		60,3	56,0	55,5
Overig	20,9	18,1	16,8		63,2	60,3	57,8
Totaal	172,9	155,5	151,2		504,4	489,7	494,0

¹ <https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/aanvullende-statistische-diensten/2021/monitor-fosfaat-en-stikstofexcretie-in-dierlijke-mest>

* In de tabel zijn de definitieve cijfers weergegeven van de fosfaat- en stikstofexcretie in 2019 en de voorlopige cijfers van 2020 (bron CBS)

Aantal fosfaatrechten in de markt

Per 1 februari 2021 zijn er 85,4 miljoen fosfaatrechten in de markt, waarvan er ruim 84,7 miljoen in gebruik zijn bij de melkveehouderij. Daarmee is het aantal rechten van de melkveehouderij gedaald tot onder het fosfaatproductieplafond van de melkveehouderij (84,9 miljoen kg), maar het totale aantal fosfaatrechten (inclusief fosfaatrechten bij de vleesveehouderij) nog niet. Deze daling is gerealiseerd door de afoming die met name plaatsgevonden heeft in de laatste maand van 2020. Het aantal fosfaatrechten in de markt is nog aan verandering onderhevig. Zo kan het aantal rechten weer toenemen als gevolg van uitspraken in juridische procedures. Ook kunnen rechten die nu in gebruik zijn door de vleesveehouderij worden verkocht aan de melkveehouderij. Vanwege deze onzekerheden houd ik het afromingspercentage op 20%. Op weg naar openstelling van de fosfaatbank heb ik besloten de afgeroomde rechten niet langer door te halen maar deze in de fosfaatbank te plaatsen.

De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
C.J. Schouten